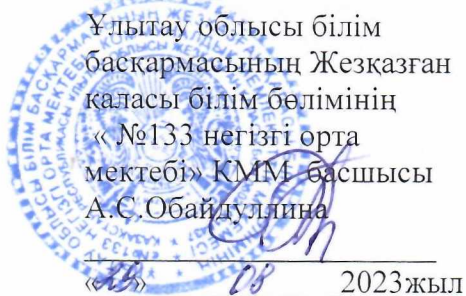

Келісемін
Ұлытау облысы білім басқармасының
«Жезқазған қаласының
білім бөлімі» ММ басшысы
Ж.Е.Альмаганбетов
«19» 2023 жыл

Бекітемін
Ұлытау облысы білім
басқармасының Жезқазған
қаласы білім бөлімінің
«№133 негізгі орта
мектебі» КММ басшысы
А.С.Обайдуллина

**Ұлытау облысы білім басқармасының
Жезқазған қаласы білім бөлімінің
«№133 негізгі орта мектебі» КММ-нің
2023 – 2024 оқу жылына арналған
ОҚУ ЖҰМЫС ЖОСПАРЫ**

Жезқазған қаласы 2023 жыл

Келісемін
Қарағанды облысы білім
басқармасының
«Жезқазған қаласының
білім бөлімі» КММ
басшысы

Ж.Е.Альмағамбетов
« 31 » 08 2021 жыл

Бекітемін
Қарағанды облысы білім
басқармасының Жезқазған қаласы
білім бөлімінің « №133 негізгі
орта мектебі» КММ басшысы
А.Т.Мукашева

« 31 » 08 2021 жыл

**Қарағанды облысы білім басқармасының
Жезқазған қаласы білім бөлімінің
«№133 негізгі орта мектебі» КММ-нің
2021 – 2022 оқу жылына арналған
ОҚУ ЖҰМЫС ЖОСПАРЫ**

Жезқазған қаласы 2021 жыл

Түсінік хат

Оқу жоспары 2021-2022 оқу жылында білім беру ұйымдары білім беру процесін ұйымдастыру кезінде «Білім туралы», «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарын басшылыққа алуы және оқу-тәрбие процесін келесі нормативтік құжаттар негізінде жүзеге асыруы тиіс:

«Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» (бұдан әрі – МЖМБС) ҚР БҒМ (бұдан әрі – ҚР БҒМ) 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы (өзгерістермен және толықтырулармен 2020 жылғы 28 тамыздағы №372 бұйрық)

«Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығы (өзгерістермен және толықтыруларымен 2020 жылғы 27 қарашадағы № 496 бұйрық)

– «Оқулықтардың, оқу-әдістемелік кешендердің, оқу құралдарының және басқа да қосымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық тасымалдау құралдары тізбесін бекіту туралы» (ҚР БҒМ 2021 жылғы 10 маусымдағы №286 бұйрығы);

– «ҚР БҒМ кейбір бұйрықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚР БҒМ 2019 жылғы 26 шілдедегі № 334 бұйрығы;

– «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығы;

– «Арнайы білім беру ұйымдары түрлерінің қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2017 жылғы 14 ақпандағы № 66 бұйрығы;

– «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді жан басына нормативтік қаржыландыру қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2017 жылғы 27 қарашадағы № 596 бұйрығы (өзгерістермен 2018 жылғы 21 қыркүйектегі № 477 бұйрық);

– «Мектепке дейінгі, орта білім беру ұйымдарын, сондай-ақ арнайы білім беру ұйымдарын жабдықтармен және жиһазбен жарақтандыру нормаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2016 жылғы 22 қаңтардағы №70 бұйрығы (өзгерістер мен толықтыруларымен 2017 жылғы 29 желтоқсандағы №662 бұйрық);

– «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын және арнайы оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтерді және білім және ғылым саласындағы басқа да азаматтық қызметшілерді аттестаттаудан өткізу қағидалары мен шарттарын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2016 жылғы 27 қаңтардағы № 83 бұйрығы;

– «Орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттардың тізбесін және олардың нысандарын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2020 жылғы 6 сәуірдегі № 130 бұйрығы;

– «Коронавирустық инфекцияның таралуына байланысты шектеу шаралары кезеңінде білім беру ұйымдарында оқу процесін іске асыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы» ҚР БҒМ 2020 жылғы 13 тамыздағы № 345 бұйрығы;

– «Қашықтықтан білім беру технологиялары бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2015 жылғы 20 наурыздағы № 137 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы ҚР БҒМ 2020 жылғы 28 тамыздағы № 374 бұйрығы;

– «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру ұйымдарында педагогикалық кеңес қызметін ұйымдастырудың және оны сайлау тәртібінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ міндетін атқарушының 2008 жылғы 16 мамырдағы № 272 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы ҚР БҒМ 2020 жылғы 2 сәуірдегі №125 бұйрығы;

Оқу процесі таңдап алынған Үлгілік оқу жоспарлары негізінде жүргізіледі. Үлгілік оқу жоспарлары ҚР БҒМ 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген (2021 жылғы 25 наурыздағы № 125 бұйрықпен енгізілген өзгерістерімен және толықтыруларымен) 2021 жылғы 20 тамызындағы № 415 бұйрығына сәйкес таңдалды. ҚР БҒМ 2012 жылғы 8 қарашадағы №500 бұйрығы (2021 жылғы 26 наурыздағы №125 бұйрықпен өзгертулер мен толықтырулар енгізілген)

2021-2022 оқу жылында мектептердің дайындығына (кадрлық, ресурстық және т.б.) байланысты вариативтік компонент сағаттарының есебінен «Жаһандық құзыреттіліктер» курстары мен элективті курстар өткізіледі. Курс білім алушылардың 21 ғасыр дағдыларын қалыптастыруға көмектеседі. «Жаһандық құзыреттіліктер» (аптасына 1 сағат) курсына:

5-сыныптарда «Парасаттылық және әдеп»; «Добропорядочность и этика»; 6-сыныптарда «Экология»; 7-сыныптарда «Эмоционалды интеллект және сыни ойлау», «Эмоциональный интеллект и критическое мышление» 8-сыныптарда «Медиасауаттылық», «Медиаграмотность»; 9-сыныпта «Зайырлылық және дінтану негіздері» жүргізіледі. «Зайырлылық және дінтану негіздері» пәндерінің оқу бағдарламаларымен оқытуды жалғастыру ұсынылады (www.nao.kz).

Негізгі орта білім беру деңгейіндегі вариативтік курстар бағдар алды дайындықты ұйымдастыру мақсатында жоспарланды. Бағдар алды курстар 3 бағытта әзірленді: кәсіби бағдарлар бойынша акпараттар беру, кәсіп таңдауға қолдау көрсету, пән бойынша білімдерін кеңейте отырып танымдық қажеттіліктерін қанағаттандыру.

Мектепте оқу үрдісін жаңарту тұжырымдамасы негізінде әр түрлі оқу іс-әрекетін қамтитын үйлесімді білім беру үшін таңдалынған бағдар алды курстар:

5-сыныптарда математикадан «PISA математикалық сауаттылық есептерін шығара білу дағдыларын қалыптастыру»;

6-сыныпта «Робототехника» ;

7-сыныпта «Физика –өмірде» ;

8-сыныпта «Адам анатомиясы мен гигиенасы» курстары жүргізіледі.

9-сыныпта терминдерді ағылшын тілінде оқыту мақсатында «Биология пәнінен ағылшын терминологиясы» курсы жүргізіледі.

Бастауыш сынып оқушыларының шығармашылық қабілетін, логикалық ойлау қабілетін дамыту мақсатында белсенді –қозғалмалы сипаттағы жеке және топтық сабақтар

2-сыныпта «Робототехника», 3-сыныпта «Жас эколог», 4-сыныпта «Вокал» үйірмелері жоспарға енгізілді.

Мектепалды даярлық тобын оқыту келесі құжаттар арқылы жүзеге асырылады:

«Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» ҚР Заңы

«Ойыншықтардың қауіпсіздігі туралы» ҚР Заңы;

«Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» ҚР Заңы. ;

Мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытуды дамыту моделі; ;

«Мектепке дейінгі ұйымдарға және сәбилер үйлеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары ;

«Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары ;

«Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарлары» ;

«Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламалары»;

«Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары»;

Үлгілік оқу жоспарына сәйкес мектепалды даярлық үшін вариативтік компонент қарастырылған. Вариативтік компонентті анықтауда өңірлік ерекшеліктер, балалардың қызығушылықтары, ата-аналардың тілектері мен білім беру ұйымы қызметінің бағыты ескерілді. Мектепалды даярлық сыныптарында апталық оқу жүктемесінен балалар үшін –

«Сандар әлемі», «Сөйлеу мәдениеті», «Өнерлі он саусақ»вариативтік компоненттер бөлінді.

ҚР Білім және ғылым министрінің
12.05.2020 № 195 бұйрығы
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2012 жылғы 20 желтоқсандағы
№557 бұйрығына
І-қосымша

**1 жастан бастап 1- сыныпқа қабылданғанға дейін балаларды оқыту қазақ тілінде
жүргізілетін мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары**

№	Білім беру салалары / Ұйымдастырылған оқу қызметі	Мектепалды даярлық тобы(сыныбы) (5- жастан бастап)
1	«Денсаулық»	3
	Дене шынықтыру	2,5
	Қауіпсіздік мінез-құлық негіздері	0,5
2	«Қатынас»	5
	Сөйлеуді дамыту	1
	Көркем әдебиет	1
	Сауат ашу негіздері	2
	Орыс тілі	1
3	«Таным»	2,5
	Математика негіздері	1
	Сенсорика	-
	Құрастыру	0,5
	Жаратылыстану	1
4	«Шығармашылық»	5
	Сурет салу	1
	Мүсіндеу	1
	Жапсыру	1
	Музыка	2
5	«Әлеумет»	1,5
	Өзін-өзі таңу	1
	Қоршаған ортамен танысу	0,5
	Ұйымдастырылға оқу қызметінің ұзақтығы	25-30 мин.
	Апталық оқу жүктемесінің көлемі	17

	Вариативті компонент*	3
	«Сандар әлемі»» курсы	1
	«Сөйлеу мәдениеті»	1
	«Өнерлі он саусақ»	1
	Барлығы	20

іс-әрекет түрлері (ойын, дербес, шығармашылық), тілдерді үйрету , жеке жұмыс.

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2021 жылғы 20 тамыздағы
№415 бұйрығына 1-қосымша
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2012 жылғы 8 қарашадағы
№500 бұйрығына 6-қосымша

**Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған бастауыш білім берудің
(жаңартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары**

№	Білім салалары және оқу пәндері	Сыныптар бойынша апталық сағат саны				Жүктеме,сағат	
		1	2	3	4	Апталық	Жылдық
Инварианттық компонент							
	Тіл және әдебиет	10	11	11	11	43	1452
1	Әліппе,Ана тілі	6	-	-	-	6	198
2	Қазақ тілі	-	4	4	4	12	408
3	Әдебиетік оқу	-	3	3	3	9	306
4	Орыс тілі	2	2	2	2	8	270
5	Шетел тілі	2	2	2	2	8	270
	Математика және информатика	4,5	4	6	6	20,5	692,5
6	Математика	4	4	5	5	18	608
7	Цифрлық сауаттылық	0,5	-	1	1	2,5	84,5
	Жаратылыстану	1	1	2	2	6	203
8	Жаратылыстану	1	1	2	2	6	203
	Адам және қоғам	2	2	2	2	8	270
9	Дүниетану	1	1	1	1	4	135
10	Өзін-өзі тану	1	1	1	1	4	135
	Технология және өнер	2	2	2	2	8	270
11	Көркем еңбек	1	1	1	1	4	135
12	Музыка	1	1	1	1	4	135
	Дене шынықтыру	3	3	3	3	12	405
13	Дене шынықтыру	3	3	3	3	12	405
	Инварианттық оқу жүктемесі	22,5	23	26	26	97,5	3292,5
Вариативтік компонент							
	Белсенді-қозғалмалы сыныптағы жеке және топтық сабақтар	-	1	1	1	3	102
	«Робототехника» үйірмесі			1		1	34
	«Жас эколог» үйірмесі				1	1	34
	«Вокал» үйірмесі		1			1	34
	Вариативтік оқу жүктемесі	-	1	1	1	3	102
	Оқу жүктемесінің жоғарғы шекті көлемі	22,5	24	27	27	107	3394,5

Қазақстан
Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2021 жылғы 20 тамызындағы
№415 бұйрығына 2-қосымша
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2012 жылғы 8 қарашадағы
№500 бұйрығына 7-қосымша

**Оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған бастауыш білім берудің
(жаңартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары**

№	Білім салалары және оқу пәндері	Сыныптар бойынша апталық сағат саны				Жүктеме,сағат	
		1	2	3	4	Апталық	
		Инварианттық компонент					
	Тіл және әдебиет	10	12	12	13	47	1588
1	Букварь,Обучение грамоте	6	-	-		6	198
2	Орыс тілі	-	4	4	4	12	408
3	Әдебиеттік оқу	-	3	3	3	9	306
4	Қазақ тілі	2	3	3	4	12	406
5	Шетел тілі	2	2	2	2	8	270
	Математика және информатика	4,5	4	6	6	20,5	692,5
6	Математика	4	4	5	5	18	608
7	Цифрлық сауаттылық	0,5	-	1	1	2,5	84,5
	Жаратылыстану	1	1	2	2	6	203
8	Жаратылыстану	1	1	2	2	6	203
	Адам және қоғам	2	2	2	2	8	270
9	Дүниетану	1	1	1	1	4	135
10	Өзін-өзі тану	1	1	1	1	4	135
	Технология және өнер	2	2	2	2	8	270
11	Көркем еңбек	1	1	1	1	4	135
12	Музыка	1	1	1	1	4	135
	Дене шынықтыру	3	3	3	3	12	405
13	Дене шынықтыру	3	3	3	3	12	405
	Инварианттық оқу жүктемесі	22,5	24	27	28	101,5	3428,5
		Вариативтік компонент					
	Белсенді-қозғалмалы сипаттағы жеке және топтық сабақтар	-	-	-	-	-	-
	Вариативтік оқу жүктемесі	-	-	-	-	-	-
	Оқу жүктемесінің жоғарғы шекті көлемі	22,5	24	27	28	101,5	3428,5

Қазақстан
Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2021 жылғы 20 тамызындағы
№415 бұйрығына 6-қосымша
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2012 жылғы 8 қарашадағы
№500 бұйрығына 6-қосымша

**Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған негізгі орта білім берудің
(жанартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары**

№	Білім салалары және оқу пәндері	Сыныптар бойынша апталық сағат саны					Жүктеме,сағат	
		5	6	7	8	9	Апталық	Жылдық
		Инварианттық компонент						
	Тіл және әдебиет	11	11	11	11	11	55	1870
1	Қазақ тілі	3	3	3	2	2	13	442
2	Қазақ әдебиеті	2	2	2	3	3	12	408
3	Орыс тілі мен әдебиеті	3	3	3	3	3	15	510
4	Шетел тілі	3	3	3	3	3	15	510
	Математика және информатика	6	6	6	6	6	30	1020
5	Математика	5	5	-	-	-	10	340
6	Алгебра	-	-	3	3	3	9	306
7	Геометрия	-	-	2	2	2	6	204
8	Информатика	1	1	1	1	1	5	170
	Жаратылыстану	2	2	7	8	8	27	918
9	Жаратылыстану	2	2	-	-	-	4	136
10	Физика	-	-	2	2	2	6	204
11	Химия	-	-	1	2	2	5	170
12	Биология	-	-	2	2	2	6	204
13	География	-	-	2	2	2	6	204
	Адам және қоғам	4	4	4	4	5	21	714
14	Қазақстан тарихы	2	2	2	2	2	10	340
15	Дүниежүзі тарихы	1	1	1	1	1	5	170
16	Құқық негіздері	-	-	-	-	1	1	34
17	Өзін-өзі тану	1	1	1	1	1	5	170
	Технология және өнер	3	3	1	1	1	9	306
18	Музыка	1	1	-	-	-	2	68
29	Көркем еңбек	2	2	1	1	1	7	238
	Дене шынықтыру	3	3	3	3	3	15	510
20	Дене шынықтыру	3	3	3	3	3	15	510
	Инварианттық оқу жүктемесі	29	29	32	33	34	157	5338
		Вариативтік компонент						
	Жаһандық құзыреттілік немесе таңдау бойынша курстар	1	1	1	1	1	5	170
	«Парасаттылық және әдеп»	1					1	34
	«Экология»		1				1	34
	«Эмоционалды интеллект және сыни ойлау»			1			1	34
	«Медиасауаттылық»				1		1	34

«Зайырлылық және дінтану негіздері			-	-	1	1	34
Элективті курстар	1	1	1	1	1	5	170
«PISA математикалық сауаттылық есептерін шығара білу дағдыларын қалыптастыру»»	1	-	-	-	-	1	34
«Робототехника»	-	1	-	-	-	1	34
«Физика-өмірде»			1	-	-	1	34
«Адам анатомиясы мен гигиенасы»				1	-	1	34
«Биология пәнінен ағылшын терминологиясы»					1	1	34
Жеке және топтық жұмыстар	-	-	-	-	-	-	-
Вариативтік оқу жүктемесі	2	2	2	2	2	10	340
Оқу жүктемесінің жоғарғы шекті көлемі	31	31	34	35	36	167	5678

Қазақстан
Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2021 жылғы 20 тамызындағы
№415 бұйрығына 7-қосымша
Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2012 жылғы 8 қарашадағы
№500 бұйрығына 6-қосымша

Оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған үшін негізгі орта білім берудің
(жаңартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары

№	Білім салалары және оқу пәндері	Сыныптар бойынша апталық сағат саны				Жүктеме,сағат	
		5	6	7	8	Апталық	Жылдық
	Инварианттық бөлім						
	Тіл және әдебиет	13	13	13	13	52	1768
1	Орыс тілі	3	3	3	2	11	374
2	Орыс әдебиеті	2	2	2	3	9	306
3	Қазақ тілі мен әдебиеті	5	5	5	5	20	680
4	Шетел тілі	3	3	3	3	12	408
	Математика және информатика	6	6	6	6	24	816
5	Математика	5	5	-	-	10	340
6	Алгебра	-	-	3	3	6	204
7	Геометрия	-	-	2	2	4	136
8	Информатика	1	1	1	1	4	136
	Жаратылыстану	2	2	7	8	19	646
9	Жаратылыстану	2	2	-	-	4	136
10	Физика	-	-	2	2	4	136
11	Химия	-	-	1	2	3	102
12	Биология	-	-	2	2	4	136
13	География	-	-	2	2	4	136
	Адам және қоғам	4	4	4	4	16	544
14	Қазақстан тарихы	2	2	2	2	8	272
15	Дүниежүзі тарихы	1	1	1	1	4	136
16	Құқық негіздері	-	-	-	-	-	-
17	Өзін-өзі тану	1	1	1	1	4	136
	Технология және өнер	3	3	1	1	8	272
18	Музыка	1	1	-	-	2	68
29	Көркем еңбек	2	2	1	1	6	204
	Дене шынықтыру	3	3	3	3	12	408
20	Дене шынықтыру	3	3	3	3	12	408
	Инварианттық оқу жүктемесі	31	31	34	35	131	4454
	Вариативті компонент						
	Жаһандық құзыреттілік немесе таңдау бойынша курстар	1	1	1	1	4	136
	«Добропорядочность и этика»	1				1	34
	«Экология»		1			1	34
	«Эмоциональный интеллект и критическое мышление»			1		1	34

"Медиаграмотность"				1	1	34
Элективті курстар	-	-	-	-		-
Жеке және топтық жұмыстар	-	-	-	-	-	-
Вариативтік оқу жүктемесі	1	1	1	1	4	136
Оқу жүктемесінің жоғарғы шекті көлемі	32	32	35	36	135	4590

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министр

2021 жылғы 26 наурыздағы
№ 125 бұйрығына
55-қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2012 жылғы 8 қарашадағы
№ 500 бұйрығына
55-қосымша

Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін үйде оқитын білім алушыларға арналған негізгі
орта білім берудің (жаңартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары

№	Оқу пәндері	Сыныптар бойынша апталық сағат саны	Жалпы жүктеме	
			апталық	жылдық
		6		
Инварианттық компонент				
	Тіл және әдебиет	8	8	272
1	Қазақ тілі	2	2	68
2	Қазақ әдебиеті	2	2	68
3	Орыс тілі мен әдебиеті	2	2	68
4	Шетел тілі	2	2	68
	Математика және информатика	4	4	136
5	Математика	3	3	102
6	Алгебра	-	-	-
7	Геометрия	-	-	-
8	Информатика	1	1	34
	Жаратылыстану	1	1	34
9	Жаратылыстану	1	1	34
10	Физика	-	-	-
11	Химия	-	-	-
12	Биология	-	-	-
13	География	-	-	-
	Адам және қоғам	2	2	68
14	Қазақстан тарихы	1	1	34
15	Дүниежүзі тарихы	1	1	34
16	Құқық негіздері	-	-	-
	Инварианттық оқу жүктемесі	15	15	510
	Оқу жүктемесінің жоғарғы шекті көлемі	15	15	510

Барлығы 11 бет

Қарағанды облысы білім басқармасының

Жезқазған қаласының білім бөлімінің

«№133 негізгі орта мектебі» КММ

директоры

А.Т. Мукашева

А.Т. Мукашева

